

COL·LOQUI I COMUNICACIONS

COL·LOQUI

Sr. Modest Reixach: Per un cantó vull expressar un acord profund amb les tesis que heu desenvolupat, però alhora també vull mostrar un cert malestar. Costa, ara i improvisant, exposar-ho en detall, i més quan en la vostra comunicació, Sr. Galí, heu tocat tants temes que encara dificulta més el plantejament general de les mateixes qüestions. Ja he dit que estava en profund acord amb les tesis de fons, però m'ha semblat que la vostra exposició era excessivament apassionada. Ja sé que la passió és un element positiu i que esperona la reflexió, que provoca moltes vegades les reaccions dels altres, però la passió pot donar la imatge d'una seguretat gairebé absoluta. I en el terreny en què heu fet discórrer les vostres reflexions és necessari també el dubte. Especialment quan s'afirma allò que nosaltres som, i volem ser, no tant a nivell personal sinó com a país. La rotunda seguretat en aquest camp la trobo excessivament idíl·lica. I això lliga amb una tercera reflexió: He trobat que plana tant sobre la primera intervenció com sobre la vostra un excessiu angelisme: com si la cultura no tingués res a veure amb el diner, com si la cultura només fos d'una iniciativa privada, d'unes persones extres o d'unes entitats gairebé naturals. No podem oblidar que la cultura també s'ha fet de subvencions, i que els millors pintors, els millors músics i els millors literats, han estat gent subvencionada. Contra les opinions que ho neguen, em sembla que el poder polític ha de fer cultura. Si voleu podem discutir quina és la cultura que han de fer, la que es fa des de Madrid o des d'aquí, la pròpia de la dictadura o la de la democràcia. Però em sembla innegable que tot govern ha de tenir una política cultural.

Sr. Jordi Galí: Els castellans tenen aquell proverbi: *Perro que ladra no muerde*. Sóc apassionat en l'expressió, però sóc una persona molt pacífica, això tingueu-ho clar. És una característica

intel·lectual meva: sóc contundent en l'expressió, però després a l'hora de matisar, matisaré tot el que vulgueu. Vull insistir en què el poder polític no s'ha de ficar en la cultura, però sí en el patrimoni. Aquest és producte d'un pacte, i això sí que s'ha de subvencionar. Vós heu dit que la cultura sempre ha estat subvencionada. Evidentment, no hi ha possibilitat que cap expressió espiritual existeixi si no hi ha al costat la material. Però jo us diria que el Centre Excursionista de Catalunya i l'Orfeo Català, per agafar dues institucions cabdals de la nostra Renaixença, no van ser mai subvencionades per institucions públiques. Mozart, que va ser subvencionat en diversos treballs, en molts d'altres no ho va ser, i si va anar a parar a la fossa comuna és perquè va engegar el príncep de Salzburg més enllà d'on es ponía el sol. Evidentment va ser subvencionat, és clar, s'ha de viure. No fa ara l'Estat el que abans feien els mecenes particulars o els prínceps? Em sembla que no: en la mateixa existència d'un Ministeri de Cultura i la substitució de "la instrucció pública" per "la educació", hi ha alguna cosa de pervers. Se li dóna una sobirania que no és la que li pertoca. El poder polític ha d'intervenir i molt, en moltíssimes coses, però no precisament en aquestes que en darrer terme són l'expansió de l'espiritualitat de cadascú.

Sr. Jordi Font: La cultura catalana no necessita un estat. Catalunya té competència exclusiva en matèria de cultura des del 1980, exclusiva! Això vol dir que dels problemes que hi ha, que hi són, n'hem de buscar les claus no a fora sinó a dins. Això és molt important, perquè si mirem pel forat equivocat perdem tota capacitat crítica.

Hi ha una cosa que em sembla gravíssima en termes de política cultural, que és desestimar i no de manera inconscient sinó tan explícita com ho heu fet, la dimensió econòmica de la cultura. La visió, i ja no parlem del llibre, de les noves formes de visió, digital per exemple, la indústria discogràfica, la indústria cinematogràfica i totes les varietats audiovisuals, no són cultura? A finals del s. XX i a punt de començar el XXI, quan això esdevenen els suports universals per excel·lència de la cultura, tant de la de masses com de l'altra, com podem fer abstracció de la dimensió econòmica de la cultura? Ens estem situant en una cultura de principis del XXI, la cultura avui ja no és això, és una cosa molt més complexa, la dimensió econòmica és obvia i no només en les indústries de la cultura,

també en el patrimoni. Recordo quan Empúries eren unes runes, fa no tant, fa unes dècades. En els pressupostos públics era un forat que es feia insuportable. El patrimoni era un pes que s'arrossegava extraordinari. S'hi va aplicar un projecte econòmic al damunt, un projecte vinculat a la indústria del turisme, un projecte imaginatiu de la difusió del patrimoni. Què ha succeït? Que Empúries ha deixat de ser un pes mort a l'esquena del pressupost públic, i ha passat a ser una font d'ingressos que pot finançar la recerca, l'excavació, la investigació de la pròpia Empúries.

Sr. Jordi Galí: No desestimo de cap manera l'aspecte econòmic, de cap manera! Pel que fa a l'exclusivitat en matèria de cultura deixeu que us ho digui posant d'exemple del terreny de l'ensenyament: l'exclusivitat no ha servit per res. Des que vàrem obtenir l'exclusivitat en aquesta matèria fins el dia que jo em vaig jubilar (1992) no he pogut fer al Batxillerat un curs d'història de Catalunya! I si l'he fet, ha estat saltant-me les normes de la meua administració, de la Generalitat de Catalunya. El Batxillerat espanyol, obligava.